

Konkurranseskyting med AG3 i DFS

Kjære skytterkolleger!

Heimevernet har lang tradisjon for et tett og godt samarbeid med Det Frivillige Skyttervesen som går langt tilbake i tid. Det er nok å bare minne om DFS formålsparagraf for å understreke dette, som er;
"...å fremme praktisk skyteferdighet innen det norske folk og derved dyktiggjøre det for landets forsvar."

For meg som Generalinspektør for Heimevernet er det viktig at Forsvaret og DFS har et gjensidig nytteforhold. I de siste årene har dette gjort seg utslag i at Heimevernet i samarbeid med DFS har etablert egen soldatutdanning for skarpskyttere ved Heimevernets Utdanning- og Kompetansesenter (HVUV) på Værnes.

Det har skjedd mye i Heimevernet de siste årene. Vi har gjennomført noe som vi kaller for Kvalitetsreformen i Heimevernet. Dette er i praksis en historisk omstilling som har vært en suksesshistorie. Vi har lagt ned 18 heimevernsdistrikt – og opprettet 13 nye. Distriktssjefene er nå for første gang i stand til å ivareta det territorielle ansvar med fokus på å pleie det sivil-militære samarbeid. Dette er et formidabelt ansvar med fokus på planlegging av samfunns-sikkerhet opp mot blant annet fylkesmenn, politimestere og ordførere over det ganske land.

Kvalitetsreformen består av tre viktige deler:

- *personell med rett kompetanse*
- *moderne materiell*
- *kvalitetstrening*

Grunnen til at jeg velger å trekke frem disse tingene her er at skyting er noe som vi i Heimevernet legger stor vekt på. Skyting er basisferdigheter som enhver soldat skal beherske uansett hvordan resten av Forsvaret innretter seg. I så måte er AG3 fremdeles det viktigste våpenet for Heimevernet i mange år fremover.

Jeg vil oppfordre dere alle til å skyte med AG3. Det er utfordrende, moro og krever virkelig gode basisferdigheter.

Dette heftet om konkurranseskyting med AG3 som du holder i hånda, er et meget godt og praktisk hjelpemiddel til dere som driver aktivt med skyting, og da spesielt med AG3. Heftet er ikke bare et regelverk, men i aller høyeste grad et meget godt verktøy med tips om hvordan man kan bli en bedre skytter.

Jeg ønsker dere lykke til med skytingen. Gi gass!

Bernt Iver Ferdinand Brovold
Generalmajor
Generalinspektør for Heimevernet

Innhold

	Side
1. Innledning	3
2. Klasseregler	4
3. Stevneprogram	6
4. Kommando	10
5. Visitasjon og bæring	11
6. Skyteteknikk	13
7. Siktejustering	20
8. Vindavdrift	21
9. Avstandsbedømmelse	23
10. Innskyting til feltskyting	24
11. Stevner i DFS	25
12. Ferdighetsmerker i DFS	26
13. DFS i dag	27

1. INNLEDNING

DFS henvender seg med dette heftet til militært personell som ønsker å konkurrere med AG3 i DFS. I dette heftet kan du gjøre deg kjent med de rutiner som gjelder for slik skyting før du deltar i konkurranser.

I denne sammenheng plikter skyttere å kjenne regelverket før man deltar i konkurranser. De viktigste forhold skyttere må ha kjennskap til er skyteprogrammet, kommandoer, sikkerhet, standplassrutiner, regelverket for AG3-klassen og en viss generell kunnskap om regelverket i DFS. Dette heftet tar for seg disse forholdene. Lokale skytterlagsinstruktører vil også kunne være behjelpelig med nødvendig innføring.

Båndet mellom Forsvaret og DFS har siden organisasjonen ble opprettet vært nært og sterkt. Med et formål om å fremme praktisk skyteferdighet innen det norske folk, og derved dyktiggjøre befolkningen for landets forsvar, sier det seg selv at organisasjonen har sterk forsvarstilknytning. Dette forhold påvirker også valg av øvelser, noe som gjenspeiles i et skyteprogram med tidsbegrensede øvelser, stor andel konkurranseskudd i liggende og ikke minst flere feltmessige disipliner.

I organisasjonens grunnregler er nedfelt at militært personell gis rett til å delta i konkurranser. Militært personell kan velge mellom å representere sitt skytterlag eller sin militære avdeling.

Ønsker du hjelp til å komme i kontakt med ditt lokale skytterlag, kontakt Skytterkontoret på tlf. 23 17 21 00 eller firmapost@dfs.no.

Lykke til!

2. KLASSEREGLER

Deltagere

Klassen omfatter kun militært rulleført personell. Militært personell som normalt ikke skyter eller konkurrerer, skal ha et lokalt tilbud utenom årlige treninger om å trene og konkurrere med AG3.

Våpen og ammunisjon

AG3 skal være uten modifikasjoner. Imidlertid tillates original kolbeforlenger og inn-skyvbar kolbe. Ammunisjonen som benyttes skal være standard utlevert ammunisjon som Forsvaret benytter. Kravet til avtrekksvekt er minimum 2,5kg. Det presiseres at det ikke er tillatt å modifisere avtrekk, siktemidler osv.

Heimevernet og DFS har inngått en avtale om distribusjon av ammunisjon til AG3 skyttere gjennom DFS sitt distribusjonsnettverk. Ordningen fungerer slik at ammunisjon rekvireres individuelt av skytterlagene fra Skytterkontoret. Ved utlevering skal skytteren medbringe skriftlig bekreftelse fra områdesjef/innsatskommandosjef. De fleste skytterlag ligger ikke inne med slik ammunisjon, og det må derfor avtales i god tid før skytingen at skytterlaget skal skaffe ammunisjon til veie.

Bekledning

Skyttere kan hun benytte militært felt-antrekk uten modifikasjoner. Antrekket skal være reglementert. **Husk feltlue/berret.** Spesiell skytebekledning er ikke tillatt under uniformen. Albuebeskyttere og spesielle skytebriller tillates. Vanlig hanske av militær modell er tillatt. Det samme er bandolær med magasintasker, samt stridsvest (bilde). Ankelpølle for knestående skyting er derimot ikke tillatt. Det gjelder egne regler for skifelt og skogsløp med skyting.

Stevnedeltakelse

AG3-klassen er en offisiell klasse i DFS, og klassen skal derfor være et tilbud på alle stevner. For interne stevner i skytterlaget kreves medlemskap for å kunne delta. Fra 2006 kan klasseførte skyttere delta i både sin ordinære klasse og AG3-klassen ved samme stevne i alle øvelser. Dette kan fravikes ved helt spesielle arrangement-messige forhold.

3. STEVNEPROGRAM

Baneskyting

Serie	Ant. skudd	Stilling	Tid	Merknad
Prøveskudd	Fritt	Fri	5 min	1) Forutsetter bare AG3 skyttere, ellers 3 min
Serie 1	5 skudd	Liggende	1,5 min	
Serie 2	5 skudd	Kne	3 min	
Serie 3	5 skudd	Liggende	2 min	
Prøveskudd	Fritt	Fri	3 min	1)
Serie 4	10 skudd	Kne /ligg	3 min	2) 6 skudd knestående og 4 skudd liggende

- 1) Ved skyting på elektroniske skiver er skjermen åpen under prøveskuddene, mens den er lukket under tellende serier. Ved skyting på pappskiver skytes innledningsvis 3+1+1 prøveskudd. Foran 10-skudden skytes det 1+1+1 prøveskudd.
- 2) På 10-skudden starter skytteren med 6 patroner i våpen og 4 i magasinet som plasseres på standplass. Alternativt kan det lades med 5 + 5 patroner. Skytteren velger selv når magasinbytte skjer i serien.

Feltskyting

Avstand	Ant. hold	Ant. skudd	Stilling	Tid	Merknad
Arrangøren bestemmer om det skal være kjent eller ukjent	5	6 skudd på hvert hold	Liggende eller knestående. (Normalt 2 knehold)	Etter arrangørens bestemmelser	Utgangsstilling på alle hold er ferdigstilling

Arrangører av åpne feltstevner oppfordres til å tilrettelegge med egne opplegg for AG3, men det er ikke krav om dette. Unntatt er Landsskytterstevnet, landsdelskretsstevner og samlagsstevner, der det skal være eget grovfeltopplegg. For AG3 skal ingen avstander være over 400m. For å finne arrangementstekniske løsninger på dette er arrangør gitt anledning til å skyte ett hold to ganger eller sløyfe ett hold hvis nødvendig. AG3-klassen kan unntaksvis følge programmet for klasse Junior i finfelt, når grovfelten for øvrig ikke muliggjør skyting innenfor regelverket for AG3-klassen. Klasseførte skyttere kan delta i både sin ordinære klasse og i AG3-klassen ved samme stevne. Ved feltskyting på ukjent avstand, skal det konkurreres med "DFS-våpen" først.

DFS har fastsatt regler for maksimalavstander til hver figur. På feltstevner som har til og med 6 hold (36 skudd) kan ett hold plasseres over den fastsatte maksavstand. På feltrunder med 7 eller flere hold (42 skudd) kan to hold gå utover maksavstand. Det forutsettes at det ikke opplyses om hvilket hold dette gjelder. For hold med oppgitte avstander gjelder regelen om at det ikke er tillatt å gå utover maksavstander. For maksavstander når AG3 skyter eget opplegg, se tabell på neste side:

Figur	Bredde/ høyde	Maks. avstand
 B100	55/100cm	400m
 B65	50/65cm	350m
 B45	35/45cm	250m
 Tønne	40/50cm	300m
 1/3	50/48cm	280m
 1/4	49/33cm	225m
 1/4 - venstre	60/35cm	230m
 1/6	45/26cm	180m
 1/8	37/21cm	150m
 Småen	25,5/30,5cm	180m
 S25 - hor.	62,5/25cm	190m

Figur	Bredde/ høyde	Maks. avstand
 S25 - vert.	25/62,5cm	210m
 Stripe - vert.	13/40cm	130m
 Stripe - hor.	30/10cm	90m
 Sirkel	diameter: 30cm	185m
 C50	50/45cm	325m
 C40	40/35cm	225m
 C35	35/30cm	200m
 C30	30/25cm	175m
 C25	25/20cm	140m
 C20	20/15cm	120m

Stangskyting

Hold	Figur	Skytetid	Skytestilling	Min. avstand	Maks. avstand
1	Småen	25 sek.	Fri	125m	175m
2	1/4 figur	25 sek.	Fri	200m	250m

På andre stevner enn Landsskytterstevnet kan arrangøren benytte andre figurer.

Målet med øvelsen er å oppnå flest mulig treff på 2 forskjellige hold, hver med skytetid 25 sekunder. Det benyttes godkjent liggende skytestilling.

Utgangsstilling er liggende ferdigstilling (se bilde side 15), våpenet ladet og sikret med én patron i kammeret og fem i magasinet. Kolben skal være i bakken, og fullt grep om pistolgrepet. På kommando KLAR kan sikring oppheves og våpenet tas opp i anleggstilling. Skytteren kan ha ubegrenset antall magasiner for etterfylling, men maksimalt 5 patroner i hver. Omstiller skal under skytingen stå på E (enkeltskudd).

Felthurtigskyting

Hold	Figur	Skytestilling	Maks. avstand
1	Småen	Fri	150m
2	Småen	Fri	150m
3	1/4 figur	Fri	225m

På andre stevner enn Landsskytterstevnet kan arrangøren benytte andre figurer.

Målet med øvelsen er å treffe 3 mål i fastsatt rekkefølge på kortest mulig tid. Utgangsstillingen er stående ved "foten gevær", våpenet ladet og sikret med seks patroner, hvorav én i kammeret. Utgangsstillingen skal være reglementert militær grunnstilling. Ved øvelsens start skal reimen være festet til våpenet. På kommando ILD kan skytteren innta skytestilling og oppheve sikringen. På Landsskytterstevnet benyttes fall figurer, men ved bruk av mekaniske selvanvisere må standplasspersonell rope treff.

Skifelt / skogsløp med skyting

Dette er øvelser som kombinerer fysisk utholdenhet med skyting, og de er således særdeles relevante i forhold til formålsparagrafen til DFS. I hver av grenene konkurreres det i både normalprogram og sprint, og disiplinene er tilnærmet identiske enten de foregår på ski eller til fots. Det arrangeres konkurranser på alle nivå i organisasjonen, med NM som de viktigste begivenheter.

AG3 klassene kan bruke sivilt løpsantrekk. Magasiner skal bæres i magasintasker festet i pistolbeltet. Når våpenet ligger igjen på standplass kan magasiner legges på standplass. Program og klasseinndeling for AG3-klasser er slik:

Normalprogr.	Klasse	Alder	Skyting menn	Løype menn	Skyting kvinner	Løype kvinner	Tillegg pr. bom
Skifelt	AG3 kl. I	– 21 år	5x6 skudd	12 km	3x6 skudd	8 km	3 min.
	AG3 kl. II	22 – 54 år	5x6 skudd	12 km	3x6 skudd	8 km	3 min.
	AG3 kl. III	55 år –	3x6 skudd	8 km	3x6 skudd	8 km	3 min.
Skogsløp med skyting	AG3 kl. I	– 21 år	5x6 skudd	9 km	3x6 skudd	6 km	3 min.
	AG3 kl. II	22 – 54 år	5x6 skudd	9 km	3x6 skudd	6 km	3 min.
	AG3 kl. III	55 år –	3x6 skudd	6 km	3x6 skudd	6 km	3 min.

Sprint	Klasse	Alder	Skyting	Løypelengde alle klasser	Tillegg pr. bom
Skifelt	AG3 kl. I	– 21 år	2x6 skudd	5 km	1 min.
	AG3 kl. II	22 – 54 år	2x6 skudd	5 km	1 min.
	AG3 kl. III	55 år –	2x6 skudd	5 km	1 min.
Skogsløp med skyting	AG3 kl. I	– 21 år	2x6 skudd	3 km	1 min.
	AG3 kl. II	22 – 54 år	2x6 skudd	3 km	1 min.
	AG3 kl. III	55 år –	2x6 skudd	3 km	1 min.

4. KOMMANDO

Skyttere har anledning til å fylle magasiner før man går på standplass. Lading av våpenet skal først foregå på standplassleders kommando. I baneskyting gjelder dette for første serie. Skytterne kan/skal, uten at det blir sagt av standplassleder, mellom seriene gjøre klar til neste skyting uoppfordret, herunder lade våpenet slik at man er raskt klar og ikke sinker arrangementet.

Vanlig kommando er slik:

Kommando	Tiltak/gjøre mål
Skyttere – trekk fram på standplass.	Skytterne finner sin plass og starter klargjøring. Ingen lading av våpenet.
”Standplassleder orienterer om neste skyting”.	Skytterne hører etter. I feltskyting gis orienteringen normalt før skytterne går inn på standplass.
Med patroner klargjøring og lading.	Nå kan skytteren lade våpenet første gang. I baneskyting lader skytteren på eget initiativ våpenet for neste mens serien anvises.
Sikre våpen innta ferdigstilling.	Gjelder normalt bare for Stang- og feltskyting.
Er det skyttere som ikke er klar?	Skyttere som ikke er klare melder fra.
Det kommer KLAR om 10 sekunder fra NÅ.	Kommandoen startes.
KLAR	Etter 10 sekunder.
ILD	5 sekunder etter KLAR.
STANS	Ropes over de 2 siste sekunder av skytetiden. Det er tillatt å skyte mens STANS ropes.
Gjør våpen og alle magasiner klar for visitasjon.	I feltskyting visiteres alle magasiner på siste holdet.

Denne oversikten er en norm, og det vil kunne være mindre avvik ut fra hvilke øvelser og program som skytes.

5. VISITASJON OG BÆRING

Før skytteren forlater standplass skal våpenet visiteres av standplassleder eller en standplasskontrollør. På siste holdet i feltskyting og ved avsluttet baneskyting skal samtlige magasiner visiteres. Skytteren klargjør våpen og alle magasin slik at det er lett å kontrollere. Skytterens klargjøring for visitasjon er slik som vist på bildene nedenfor.

Visitasjon - alt. 1:

Skytteren setter seg i knestående. Munningen holdes i retning skivene på skrå nedover. Sluttstykket henges opp i bakre stilling og våpenet vendes slik at utkasteråpningen vender opp. Alle magasiner skal visiteres. Skytteren holder disse i hånden eller setter de på standplass med patrontilbringer opp.

Visitasjon - alt. 2:

Skytteren reiser seg opp med ryggen mot skivene. Munningen holdes hele tiden i retning skivene. Våpenet legges over venstre skulder med utkasteråpningen opp. Magasiner holdes i hånden.

Bæring av våpen

I DFS skal våpenet bæres med munningen opp, og uten magasin, når det bæres utenfor standplass. Dette gjøres i utgangspunktet med våpenet i reim over skulder, men ettersom reimen normalt monteres løs på armen for bruk til støtte under skyting, kan våpenet bæres alternativt. Eksempler på godkjent bæring er vist på bildene nedenfor.

Bæring i reim:

Våpenet bæres i reim over skulder, vilkårlig hvilken.

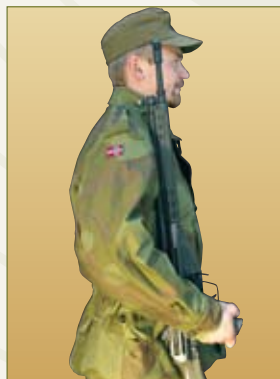
Bæring på skulder:

Våpenet bæres på skulder med munningen på skrå opp. Minst 45° graders vinkel.

Bæring om pistolgrepet:

Våpenet bæres ved siden av grep om pistolgrepet.

6. SKYTETEKNIKK

Bruk av reim

Reimen kan brukes som støtte under skyting. Reimen tas først av våpenet. Den vanligste måten å bruke den på er å lage en snare rundt overarmen, og så en løkke rundt hånden. De enkelte faser i å ta på reimen er vist på bildene nedenfor.

Reimens lengde grovtilpasses slik:

Hold venstre arm rett ut fra kroppen. Reimen legges rundt tommelfingerroten og strekkes slik at den rekker midt på brystbeinet. Spenne for lengdejustering bør være ca 20cm fra venstre tommelfinger.

Lag en snare:

Snaren lages ved å tre den ene reimenden gjennom den andre. Enden med justerings-spennen tres igjennom.

Tre snaren inn på overarmen:

Snaren plasseres helt oppunder armhulen før den strammes til. Enkelte skyttere velger å låse reimen under skulderklaffen, for å hindre at den sklir ned under skyting.

Venstre hånd:

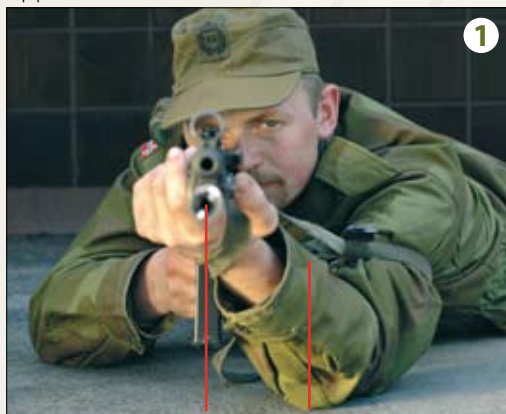
Alle fingre, unntatt tommelfinger tres gjennom løkken på reima. Reima går rundt håndbaken. Legg merke til at justeringsspennen er mellom overarmen og hånden, noe som muliggjør finjustering av reimlengden.

Skytestillinger

Skyting med AG3 i DFS foregår kun i liggende og knestående stilling. Her gjelder også DFS sitt alminnelige regelverk til skytestillinger. De viktigste prinsippene i skytestillingene er vist på bilder nedenfor og på de neste sidene.

Liggende skytestilling

Et av hovedpoengene med alle skytestillinger er at man skal være mest mulig uanstrengt og avslappet. For liggende skytestilling er følgende hovedpunkter viktig for å oppnå dette:

- Kroppen skal være noe på skrå i forhold til skyteretningen, 15-25°. (Bilde 6 og 4)
- Trekker vi en linje mellom skulderbladene skal den sammen med ryggraden danne en rett T. (Bilde 5)
- Venstre ben skal ligge rett bakover med tåspissen i bakken, eller vendt innover. (Bilde 6)
- Det bør være en tilnærmet rett linje gjennom venstre hånd, albue, venstre side og venstre fot. (Bilde 4 og 6)
- Høyre fot skal hvile med innsiden mot underlaget. Det fører til at høyre ben får en knekk i kneet. (Bilde 4 og 6)
- Kroppens hovedtyngde hviler mot underlaget på venstre hoftekam og de nederste venstre ribbenene.
- Albuen plasseres litt ut til venstre for våpenets loddlinje. (Bilde 1)
- Venstre hånds grep skal være løst og avslappet.
- Vinkelen mellom venstre underarm og underlaget skal være minst 30°.
- Våpenet plasseres godt inn i høyre skulder.
- Høyre hånd plasseres med et fast tak rundt pistolgrepet.
- Hodet plasseres slik at man ser mest mulig rett fram. Det vil si at pupillen skal være mest mulig midt i øyehulen.

Ferdigstilling

Ferdigstilling i liggende skytestilling krever at kolben skal være i bakken. Det skal være fullt grep om pistolgrepet (ingen fingre i avtrekkerbøylen). Våpnet skal være ladd og forskriftsmessig sikret. Ved vanlig ILD-kommando skal denne stillingen være inntatt på kommando KLAR.

Knestående skytestilling

For å komme inn i en god knestående stilling, stiller vi oss med front 45 grader til høyre for skyteretningen. Avstanden mellom føttene bør ha ca skulderbreddes avstand. Når vi står slik merker vi av hvor høyre tåspiss er. Vi fører så høyre fot rett bakover og plasserer høyre kne det hvor høyre tåspiss var.

Viktige momenter i knestående skytestilling:

- Venstre legg skal være mest mulig loddrett. Den må ikke føres bakover, men kan for noen med fordel føres noe frem. (Bilde 1, 2 og 3)
- Venstre albue plasseres litt i forkant av toppen av kneet (alternativt bak toppen av kneet). NB! Regelementet sier maksimum 10 cm foran eller bak toppen av kneet. (Bilde 1 og 2)
- Venstre underarm skal fortsette i en rett linje som går gjennom venstre lår. (Bilde 1)
- Loddlinjen ned fra våpenet passerer litt på innsiden av kontaktpunktet mellom albue og kne. (Bilde 3)
- Høyre arm henger helt avslappet. (Bilde 3)
- Venstre fot og høyre ben skal være parallelle.
- Remmen brukes som i liggende. (Bilde 1 og 2). Husk å tilpasse lengden på reima dersom det er nødvendig.
- Overkroppen skal være mest mulig oppreist. (Bilde 2)
- Hoveddelen av kroppstynghen bør normalt ligge på høyre fot.

Ferdigstilling

Reglene for ferdigstilling i knestående er at oversiden av kolben skal være under armhulenivå. Det skal være fullt grep om pistolgrepet (ingen fingre i avtrekkerbøylen). Våpenet skal være ladd og forskriftsmessig sikret. Ved vanlig ILD-kommando skal denne stillingen være inntatt på kommando KLAR.

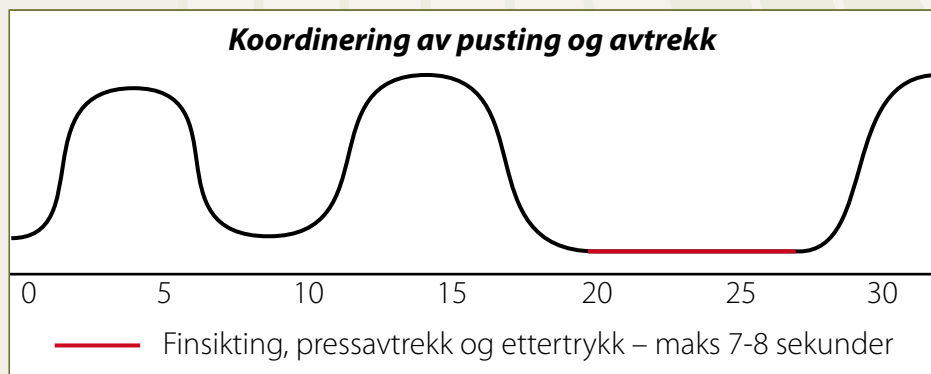
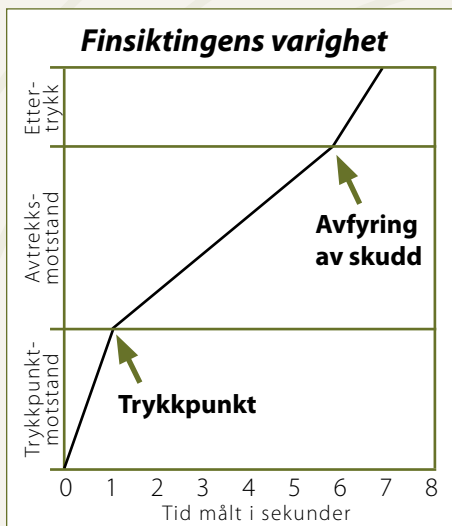
Plassering av høyre fot/hæl

Høyre fot plasseres på underlaget med strak vrist (bilde 1). Eventuelt med skotuppen i bakken (bilde 2) eller ved å legge foten under baken (bilde 3). Hælen bør plasseres midt i baken for best mulig støtte. I tillegg vrir hælen om mulig litt innover når vi setter oss ned på den.

Pusting og avtrekksteknikk

Selve avtrekket på AG3 er tyngre (minimum 2,5 kg) enn på vanlige DFS våpen, og har i tillegg et betydelig slep. Dette stiller ekstra krav til skytteren hva angår avtrekksteknikken. DFS sin anbefaling er å benytte såkalt pressavtrekk – som vil si at skytteren øker presset jevnt mot avtrekkeren til skuddet går av ubevisst. Eksempel på dette ser du på figuren nedenfor.

Sikting

Under første del av siktetiden vandrer blikket mellom stolpen og blinken. Når avtrekkstidspunktet nærmer seg festes blikket på stolpen, og holdes her til etter skuddet. Siktetiden mens pusten stanses bør ikke overstige 7 – 8 sekunder. Noen skyttere velger å benytte "rullende blink", men DFS anbefaler å sikte midt i målet.

7. SIKTEJUSTERING

Siktejustering

Baksiktet kan justeres i høyde og side ved hjelp av et «siktejusteringsverktøy» eller en «siktejusteringstang». En kvart omdreining på siktetrommel eller sideskruen flytter treffpunktet ca 7 cm på 200m, og ca 10 cm på 300m. En kvart omdreining benevnes som ett knepp.

Sidejustering (bilde 1 og 2)

1. Trekk til «slakken» i justeringsskruen.
2. Løsne låseskruen.
3. Juster siktet ved å dreie på justeringsskruen.
4. Trekk til låseskruen.

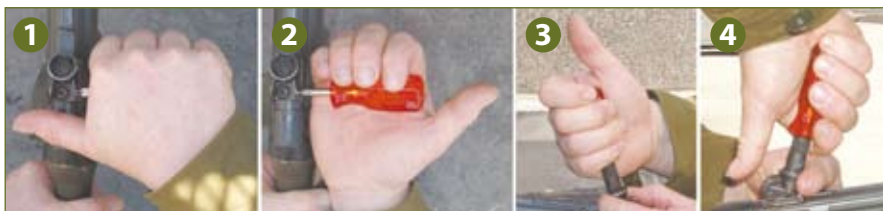
Høydejustering (bilde 3 og 4)

1. Trykk inn låseknastene med justeringstangen.
2. Dreie trommelen det ønskede antall knepp. Trommelen dreies med urviseren for å justere treffpunktet ned, og motsatt for å justere det opp. Verktøyet skal «stå i ro» mens trommelen dreies.
3. Påse at låseknastene kommer inn i sine spor.
4. Dreie trommelen tilbake til ønsket avstand.

Tommelfingerregel for justering av siktet

Bruk lett knyttet høyre hånd. La tommelfingeren peke i den retningen treffpunktet ønskes flyttet. (høyre, venstre, opp, ned) Sidestillingsskruen eller siktetrommelen dreies nå i den retningen de øvrige fingrene peker.

Til venstre

Til høyre

Opp

Ned

8. VINDAVDRIFT

Vind virker inn på kulebanen og dermed treffpunktet. Korrigering for vindavdrift gjøres enklest ved å forlegge siktepunktet. Dvs. å sikte skjevt på figuren tilsvarende forventet avdrift. Skytterens utfordring blir å vurdere hvor mye vinden virker inn, og deretter bestemme seg for hvor mye siktepunktet skal forlegges. En grei metode for dette er å benytte kvadratmetoden. Basert på skytterens vurdering av vindstyrke i m/sek beregnes da avdriften slik:

Formel:

$$\frac{(\text{Avstand i 100m})^2 \times \text{vind i m/sek.}}{2}$$

Eksempel 1:

Avstand 200m, vind 4 m/sek.

$$\frac{2 \times 2 \times 4}{2} = 8 \text{ cm}$$

Eksempel 2:

Avstand 300m, vind 6 m/sek.

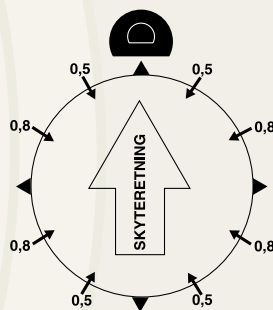
$$\frac{3 \times 3 \times 6}{2} = 27 \text{ cm}$$

I eksemplene ovenfor er vinden 90° på skyteretningen i hele kulebanen. Kommer vinden på skrå må man i tillegg ta dette med i vurderingen. Her benyttes en såkalt vindklokke. Se tegningen til høyre. For korreksjon benyttes omregningsfaktor som vist på "klokken".

Eksempel 3:

Avstand 300m, vind 6 m/sek. fra kl 2

$$\frac{3 \times 3 \times 6 \times 0,8}{2} = 22 \text{ cm}$$

Kvadratmetoden ovenfor er en tommelfingerregel for beregning av vindavdrift, men skytteren kan også medbringe tabell utgitt av ammunisjonsleverandør. Tabellen viser i denne sammenheng litt større avdrift enn ved bruk av kvadratmetoden.

For Forsvarets ammunisjon til AG3 er tabellen slik:

Avstand	2 m/sek	4 m/sek	6 m/sek	8 m/sek	10 m/sek
100 m	1 cm	2 cm	3 cm	4 cm	6 cm
200 m	5 cm	9 cm	14 cm	19 cm	23 cm
300 m	12 cm	23 cm	35 cm	46 cm	58 cm
400 m	22 cm	43 cm	65 cm	87 cm	108 cm
Vinden er 90° på skyteretningen i hele kulebanen					

For beregning av vindstryken gjør skytteren observasjoner av hvordan vinden påvirker omgivelsene. Denne normen vil være et godt utgangspunkt for fastsetting av vindstyrken:

Vindstyrke	Vindstyrke i m/sek	Kjennetegn
Flau vind	0,3 – 1,5 m/sek	Så vidt merkbar
Svak bris	1,6 – 3,3 m/sek	Løv og små kvister beveges
Lett bris	3,4 – 5,4 m/sek	Små grener beveges
Laber bris	5,5 – 7,9 m/sek	Store grener/små trær beveges. Flagg strekkes
Frisk bris	8,0 – 10,7 m/sek	Store trær bøyes
Liten kuling	10,8 – 13,8 m/sek	Store trær bøyes sterkt

9. AVSTANDSBEDØMMELSE

Det finnes flere metoder for bedømming av avstand. De mest anvendelige for AG3 skyting er:

Sammenligningsmetoden

Dvs. sammenligne avstanden til figuren med kjente avstander. Eksempelvis skytebaner, fotballbaner osv.

Mange DFS skyttere benytter metoden ved å tegne ned siktebilder av figurene på forskjellige avstander, og så sammenligne med dette når skytteren avstandsbedømmer. Dette kan gjøres på samme måte for AG3 skyting.

Oppdelingsmetoden

Skytteren deler opp terrenget mellom seg og figuren, og bedømmer hver seksjon for seg. Deretter slås avstandene sammen. Metoden kan benyttes i kombinasjon med sammenligningsmetoden.

Maksimum – minimumsmetoden

Skytteren gjør en vurdering av hva som er lengste avstand til figuren, og det korteste. Middelverdien av dette blir bedømt avstand.

Målemetoden

Skytteren benytter forsiktet til å måle seg fram til avstanden. Denne metoden anses å være den beste, såfremt skytteren kjenner bredden på figuren. Prinsippet for metoden er at stolpen, som er 1,6mm bred dekker en sektor som blir stadig større etter hvert som avstanden øker. Med normal sikteavstand (forsiktet – øye) på 65 cm, gir dette en dekningsbredde på 100m på 25cm. Dvs at ved å benytte en omregningsfaktor x 4, får man denne formelen:

Formel

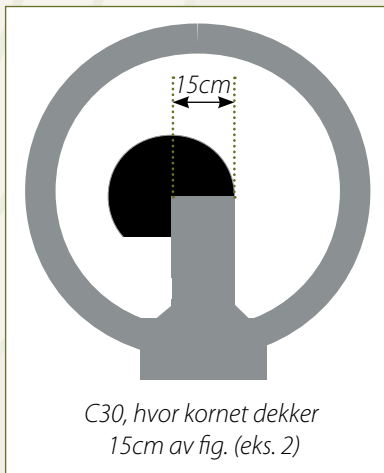
Dekningsbredde i cm x 4 = avstand i meter

Eksempel 1

1/3 figur (50cm bred) går 1 gang på kornet
Dekningsbredde $50\text{cm} \times 4 = 200\text{m}$

Eksempel 2

C30 (30 cm bred) går en 1/2 gang på kornet
Dekningsbredde $30 \times 0,5 \times 4 = 60\text{m}$

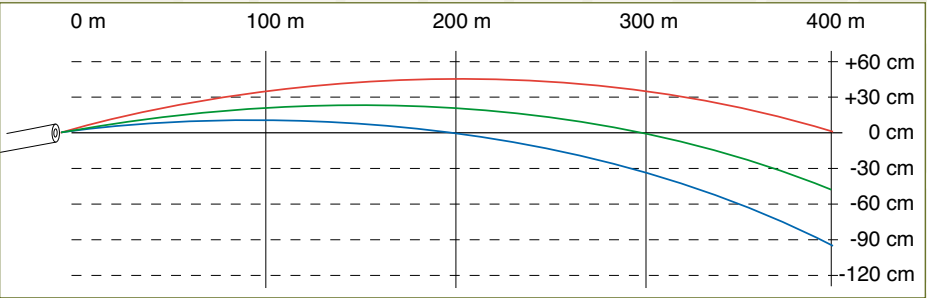

10. INNSKYTING TIL FELTSKYTING

Skyttere som tar seg tid til grundig innskyting har fordeler i feltskyting. Det viktigste er å skyte seg godt inn på 200m, og deretter kontrollere at treffpunktet også stemmer på 300 og 400m. Dette gjennomføres flere ganger. Ved gjennomgående avvik må skytteren merke seg dette, og forlegge siktepunkt tilsvarende på disse avstandene. For avstander mellom hver 100m må skytteren forlegge siktepunktet for å kunne treffe midt i figuren. Her er det viktig å lære seg kulebanen slik at man har et riktig utgangspunkt for å forlegge siktepunktet. Dette bør prøves ut og trenes på med jevne mellomrom. For kulebaner og treffpunkt vises til tabeller nedenfor.

Treffpunkt ved forskjellig sikteoppslag. Ref. UD 5-10

Sikte oppslag	Prosjektilets flyvehøyde							
	50m	100m	150m	200m	250m	300m	350m	400m
Siktet stilt på 200m	+7cm	+10cm	+7cm	0	-14cm	-33cm	-60cm	-95cm
Siktet stilt på 300m	+12cm	+21cm	+24cm	+22cm	+14cm	0	-22cm	-51cm
Siktet stilt på 400m	+19cm	+33cm	+43cm	+48cm	+46cm	+38cm	+23cm	0

11. STEVNER I DFS

Alle skytterlag skal utarbeide en terminliste, som viser både interne og eksterne konkurranser. Sentralt utarbeides årlig en stevneguide/ aktivitetsplan over alle større/åpne konkurranser. Denne distribueres til alle skytterlag, sentrale tillitsvalgte og alle abonnenter av Norsk Skyttertidende. Den tilsendes i tillegg individuelt ved henvendelse til Skytterkontoret. Oversikten er også tilgjengelig på www.dfs.no.

De fleste arrangører annonserer sine konkurranser i Norsk Skyttertidende, og på egne hjemmesider på Internett.

Påmelding til åpne banestevner foregår normalt på forhånd ved å benytte Internett eller telefon. På feltstevner er det ikke vanlig med forhåndspåmelding. Informasjon om dette finnes normalt i stevneannonsen. Selv om man ikke er forhåndspåmeldt, vil det normalt være mulig med påmelding på arenaen.

Arrangøren fastsetter innskuddet for å kunne delta i konkurransen. Normalt ligger dette fra 100 – 120 kr. Av dette beløpet beholder arrangøren et arrangementsbidrag for å dekke stevneutgifter. Resterende beløp går til premiering av den beste 1/3 av skytterne. I feltskyting premieres normalt 30-skudden samlet, mens i baneskyting premieres 15-skudden og 10-skudden hver for seg. I noen stevner, eksempelvis Landsskytterstevnet, premieres 25-skudden samlet med standardpremier.

Til Landsskytterstevnet er det skriftlig påmelding gjennom sin rulleførende avdeling.

12. DE VANLIGSTE FERDIGHETSMERKENE I DFS

Skyttere i klasse AG3 kan skyte om alle ferdighetsmerker i DFS. Skytterlagene fører merkekartotek for sine medlemmer. Rulleførende avdeling gjør det samme for skyttere som representerer sin avdeling. De viktigste merker i DFS er disse:

Dugleiksmarket

Dette er det vanligste og mest tradisjonelle ferdighetsmerket i DFS. Skytterlagene skal terminfeste denne skytingen, og det kan kun skytes om merket én gang årlig.

Skytingen foregår på bane, hvor klasse AG3 skyter på 200 og 300 meters avstand.

Programmet er som følger:

Prøveskudd	Fritt antall på 3 min på elektroniske skiver. For øvrig 3 + 1 + 1 prøveskudd
3 x 5 skudd knestående	3 min på første serie. Deretter 2 minutter på de neste
Prøveskudd	Fritt antall på 3 min på elektroniske skiver. For øvrig 3 + 1 + 1 prøveskudd
10 skudd liggende	Skytetid 2 min. Magasinbytte som for vanlig baneprogram

Merker	Krav
Bronsemerket	150p. Kan kun vinnes én gang
Sølvmerket	170p. Kan kun vinnes én gang
Gullmerket	190p. Kan kun vinnes én gang
5-års medaljen	Oppnådd gullmerket og etter det klarer gullmerkekravet i ytterligere 5 år
Stjerner til 5-års medaljen	Oppnås hvert tredje år skytteren oppfyller kravet til gull etter 5-års medaljen. Maksimalt 3 stjerner.
Statuett	Oppnås samtidig med tredje stjerne til 5-årsmedaljen
Stjerner til statuetten	Oppnås hvert tredje år skytteren klarer kravet til gull etter statuetten.
Dugleiksmarketfat	Oppnådd kravet til gullmerket 25 ganger
Dugleiksmarkediplom	Oppnådd kravet til gullmerket 25 ganger, 30 ganger 35 ganger osv.

Forsvarsmarket

Forsvarsmarket er DFS sitt allsidighetsmerke.

Merkekravet er årlig å ha deltatt i minst én DFS-konkurranse i disiplinene: baneskyting, feltskyting, Stang- eller felthurtigskyting og skifelt eller skogsløp med skyting.

Første året oppnås bronsemerke, andre året sølvmerke og tredje året gullmerke. Etter fem år oppnås plakett og etter tolv år krus.

Skifeltmerket

Skifeltmerket skal vekke og vedlikeholde interessen for skifelt og skogsløp med skyting. Merkekravet er deltakelse i offisielle konkurranser i DFS, og samtidig oppfylle tidskravet som er slik: Sluttid for de 3 beste i den respektive klasse tillagt 50% gir merkekravet. I tillegg skal minimum 50% av de som fullfører tildeles merke.

Merkene deles ut slik:

Bronsemerket: Første gang man klarer merkekravet
Sølvmerket: Fjerde gang man klarer merkekravet
Gullmerket: Åttende gang man klarer merkekravet
Statuett: Attende gang man klarer merkekravet

Det er egne regler for utøvere etter fylte 42 år. Se Skytterboka pkt. 12.270.

13. DFS I DAG

Det frivillige Skyttervesen ble opprettet av Stortinget i 1893, og har gjennom årene vokst seg til å bli en sterk og rotfestet organisasjon i det norske samfunnet. DFS profilerer seg som en folkebevegelse og aktiv støttespiller for Forsvaret, herunder Heimevernet spesielt. Organisasjonens viktigste oppgave er å fremme bredde innen skytesporten. Videre er DFS en utdanningsinstitusjon for norsk ungdom, Forsvaret og landets jegere, der opplæring i våpenkultur, sikkerhet og grunnleggende skyteferdigheter står sentralt.

Til å forestå dette arbeidet står organisasjonens 920 skytterlag sentralt. Det er her aktivitet skapes gjennom tilrettelegging med trening og konkurranser, og stadig rekruttering av nye skyttere. Det er for tiden ca 160 000 registrerte skyttere. Av disse utgjør HV mannskaper og jegere en betydelig andel. At organisasjonen har høyt aktivitetsnivå vises ved at det årlig arrangeres ca 8500 konkurranser, og at det skytes over 20 millioner skudd i organisasjonens regi. Organisasjonens viktigste begivenhet er Landsskytterstevnet. Dette er en skytterfest og massemønstring som årlig samler 4 – 6000 skyttere.

Dette heftet er et sammendrag av de viktigste bestemmelser for skyting med AG3 i DFS. Komplett regelverk finnes i Skytterboka, som kan bestilles gjennom Skytterkontoret på tlf. 23 17 21 08, eller firmapost@dfs.no.

Det frivillige Skyttervesen ønsker deg lykke til som AG3-skytter i DFS.

Det frivillige Skyttervesen

E-post: firmapost@dfs.no

www.dfs.no

Telefon: 23 17 21 00